

Література:

1. Малихіна Ю.О. Вправи з української мови. Частина 1: Навч.-методич. посібник для іноземців. Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. 194 с.
2. Малихіна Ю.О. До питання створення посібника з навчання граматики української мови як іноземної для студентів початкового етапу навчання. *Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів у закладах вищої освіти: збірник наукових статей за матеріалами XVII Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 жовтня 2022 р.)*. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. С.66-72.
3. Ушакова Н. І. Принципи структурування змісту сучасного підручника з мови навчання для освітніх мігрантів. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*. 2017. Вип. 30. С. 142-155.

Особливості інтенсивного курсу української мови для іноземних студентів підготовчого відділення, які навчаються англійською мовою

Опришко Н.О.

*к.філол. н., доцент, завідувач кафедри філології та лінгводидактики
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м.Харків, Україна
e-mail: nataopryshko21.11@gmail.com*

Robert Rodrigues

*Texas A&M University-Commerce
Texas, US
e-mail: Robert.Rodriguez@tamuc.edu*

Навчання на підготовчому відділенні – це складний процес інтенсивної соціальної адаптації іноземних студентів на різних рівнях. Окрім мовних, психологічних, культурних, комунікативних, кліматичних, фізіологічних аспектів, цей процес ускладнюється необхідністю опанувати дві абсолютно різні мови. Йдеться про мову навчання – англійську (яка не є рідною для студентів, хоча більшість із них має вже певне уявлення про неї або ж навіть має змогу висловлюватися більш-менш вільно на побутові теми) й українську, хоча б мінімальний рівень володіння якою (такий собі survival Ukrainian) необхідний для співіснування з місцевими мешканцями. Це викликає в

студентів-іноземців додатковий психологічний дискомфорт, оскільки для повноцінного спілкування у побуті необхідно знати ще одну мову.

Важливість залучення іноземних студентів до вивчення реалій країни, де вони є освітніми мігрантами, не лише англійською із метою загального ознайомлення, але й українською мовою давно усвідомлена багатьма викладачами-практиками, через що у програму ряду підготовчих відділень харківських ЗВО було введено курс української мови як іноземної. Адже лише за умов раннього введення іноземного студента в україномовне середовище процес його адаптації в українському місті пройде успішно та без особливих проблем.

Програма факультативного курсу повинна знайомити іноземця з фонетичною та інтонаційною системами української мови, з основними граматичними моделями та певним обсягом лексичного матеріалу, що міг би задовольнити комунікативні потреби студента на початковому етапі навчання в Україні.

Мовленнєва діяльність студента в період навчання на підготовчому відділенні в основному обмежується побутовою та навчально-професійною сферою спілкування. І саме в цих сферах студенти-іноземці найчастіше стикаються з українською мовою. У нашому невеликому дослідженні ми спробували окреслити лексичний мінімум, з допомогою якого студент початкового етапу навчання здатен хоча б на мінімальному рівні вступати в комунікацію із носіями мови. Цей ж лексичний мінімум ми рекомендуємо для вивчення в інтенсивному курсі, розрахованому на 90 академічних годин.

У результаті проведеного аналізу нами було виділено такі тематичні ряди слів:

Місто: вулиця, майдан, готель, будинок, кав'ярня, пошта, крамниця, зупинка, їдальня, перукарня, лікарня.

Вокзал/аеропорт: потяг, літак, довідка, квиток, почекальня, кімната для відпочинку, митний контроль, вбиральня.

Родина: батько (тато), мати, чоловік, дружина, юнак, дівчина, хлопець, дідусь, бабуся, малюк (дитина), син, донька.

Факультет: підготовчий факультет для іноземних громадян, підручник, зошит, папір, студентський квиток, розклад, залік, іспит, гумка, крейда, шафа, олівець, перерва, праця, відпочинок, доповідь, оголошення, заява.

Професії: лікар, викладач, водій, фахівець, актор, письменник.

Одяг: одяг, хустка, сукня, білизна, спідниця, сорочка, капелюх, панчохи, шкарпетки, краватка.

Взуття: взуття, черевики, чоботи, капці.

Магазин: крамниця, посуд, річ-речі, окуляри, гудзик, годинник, рушник, квіти, гроші, парасолька.

Продукти: сіль, цукор, сік, цукерки, напої, печиво, цибуля, курка, яловичина, олія, картопля, морозиво.

Назви місяців: січень, лютий, березень, квітень, травень, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень.

Кольори: колір, блакитний, червоний, рожевий тощо.

Фрази етикету: доброго ранку, добридень, будь ласка, дякую, прошу, смачного, до зустрічі, до побачення, щастя Вам, на все добре, добраніч.

Оголошення: не палити, не смітити, будьте обережні, увага тощо.

Врахування названих лексичних одиниць під час розробки інтенсивних курсів з української мови для підготовчих відділень із англійською мовою навчання повинне сприяти інтенсивній адаптації студентів-іноземців у новому соціальному середовищі, а також збільшити обсяг лінгвокраїнознавчих знань про країну перебування та навчання, створити умови для подальшого задоволення їхніх пізнавальних інтересів у сфері культури, традицій і духовних цінностей українського народу.

Література:

1. Опришко Н.О., Малихіна Ю.О. Лексичний аспект викладання факультативного курсу української мови як іноземної. Матеріали II Международной научно-методической

- конференции "Язык и специальность: актуальные проблемы обучения иностранцев в высшем учебном заведении" Харьков: ХНУРЭ. 2015. С.265-270
2. Присяжнюк Н.К. Проблеми викладання української мови іноземцям. Українська мова і сучасність. Київ, 1992. С. 78-93.
3. Українська мова як іноземна: проблеми методики викладання: Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції. Львів, 1994. 246 с.

Можливості сприйняття української поезії

за допомогою машинного перекладу

Панченко О.І.

*д. філол. наук, професор, зав. кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна
e-mail: epanchenko2017@gmail.ua*

Сучасні трагічні для нашої країни обставини практично позбавили нас іноземних студентів, але інтерес до нашої країни у світі стрімко зростає. Все більше популярною у світі стає українська література, але відсутність володіння українською мовою веде до того, що виникає потреба у машинному перекладі популярних творів.

Чи може машинний переклад надати відповідні враження від художнього твору? Спробуємо знайти відповідь на це питання. Переклад художніх творів має особливо складний, творчий характер, і це факт без перебільшень. А найважчим серед художньої літератури є переклад поезії, оскільки сама природа поетичного твору має чимало відмінностей від специфіки прози (наявність рими і ритму, значно більша вага окремого слова тощо).

Предметом дослідження було обрано поезію Василя Симоненка (без назви) [2] та її автоматичні переклади за допомогою систем Pragma 5x та Google Translate. Переклад використаних слів зі всіх творів відтворено за допомогою онлайн-ресурсу "Cambridge dictionary" [3].

Все було. Дорога закричала, / Блиснули байдужі ліхтарі./ Ти пішла від мене до причалу / І згоріла в полум'ї зорі. /Вибухали дні незрозуміло / І життя котилося моє.../ Але там, де ти тоді згоріла, / Кожен ранок сонце устає.